

עטרת שלום

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמנוא בארה"ק, רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת ויקרא

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

נפש פי תחטא ומעלה מעל בהוי"ה וכחש בעמיתו בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו (ה כא).

צריך להבין למה רק כאן כתוב 'ומעלה מעל בהוי"ה' מה שלא אמר כן בכל החטאות. ועוד צריך להבין מה שכתוב 'וכחש בעמיתו' שלא היה צריך לומר בעמיתו.

ואפשר לומר שזה ידוע שלכל אדם יש בחינת נפש רוח ונשמה לפי מדרגתו, וגם יש כנגדם שלשה מיני צלמים לאדם, שהם שלשה מלוויים שיש בשם אהי"ה דיודי"ן וההי"ן ואלפי"ן, כנודע ממרן האריז"ל בשער הכוונות בכוונת הושענא רבא (סוכות דרוש ז).

והנה אלו הצלמים סובבים ומשמרים את האורות הפנימיים דנר"ן שיש בתוך האדם, וכחחוטא האדם ח"ו פעם אחת פוגם בנפש ומסתלק צלם אחד, עד שבשלש פעמים מסתלקים כל שלשתם ונשאר מגולה לגמרי ואין לו שום שמירה עליו, ויכולים לשלוט עליו הדינים והמקטרגים ח"ו.

ועוד מבואר שע"י שהאדם חוטא הוא פוגם בשם הוי"ה ב"ה, כמו שרואים אצל עמלק שפגם בו"ה משם הוי"ה, כמו שאמרו חז"ל (רש"י שמות יז מז), שאין שמו שלם עד שימחה שמו של עמלק, ועמלק מרמו להיצה"ר ולכל דבר רע, שע"י שהאדם שומע לעצת היצה"ר לעבור על מצות השם, עי"ז הוא פוגם ומפריד בין ו"ה ליה"ה משם הוי"ה.

ועוד מבואר ממרן האריז"ל בשער הכוונות (דרושי כוונות קריאת שמע דרוש ו) וז"ל: הנה הכתוב אומר 'תנו עוז לאלהים על ישראל גאותו' (תהלים סח לה) פירוש, כביכול השי"ת צריך עזר וסיוע וכח מן מעשה ישראל התחתונים, והנה המלכות נקרא סוכת דוד הנופלת, כי בעונותינו נפלה ע"י מעשינו הרעים, וכן כאשר רוצה לעלות צריך שיהיה ע"י זכויותינו ומעשינו הטובים, כי עונותינו מפילים אותה כביכול וזכויותינו מעלים אותה.

ועפי"ז נוכל לפרש הפסוק הנ"ל 'נפש כי תחטא' היינו כשח"ו האדם חוטא ועובר על אחת ממצות השם אשר לא יעשה, הוא פוגם בצלם אלהים שלו, וזהו אמרו 'ומעלה' בגי' קנ"א שהוא שם אהי"ה במילוי ההי"ן, ואם חוטא עוד אז 'מעל' עה"א בגי' קמ"ג אהי"ה במילוי אלפי"ן שהם בחינת הצלמים שמסתלקים ממנו, ועוד פוגם ח"ו 'בהוי"ה' שמפריד בין ו"ה ליה"ה משם הוי"ה.

וממשיך התורה לומר שהחטא מגיע עד 'וכחש בעמיתו' היינו שזה ידוע ממרן האריז"ל בפע"ח (שער קר"ש פי"ב) ובשער הכוונות (דרושי כוונות קר"ש דרוש ו), שיש שני בחינות, אחד י"ה בחינת אחי ורעי (תהלים קכב ח), ויש הבחינה של ו"ה בחינת בנים אתם

בס"ד, עש"ק פרשת ויקרא
ה' אדר ב' תשע"א - שנה ב' גליון ס"ב

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

ירושלים	הרה"ג מוצ"ש	ר"ת
5:08	6:21	7:02
5:23	6:23	בני ברק
5:40	6:40	ניו יורק
5:39	6:40	קאנאדא

נא לטמור על קדושת הגליון

(דברים יד א) ע"ש. וא"כ יש לומר 'בעמיתו' מרמו לבחינת אחי ורעי י"ה משם הוי"ה, היינו שאע"פ שכל הפגמים מגיע רק עד ו"ה משם הוי"ה, מכל מקום משום שע"י חטאיו אינו יכול י"ה משם הוי"ה בחינת חכמה ובינה להשפיע לו"ה, נקרא מצד מה ג"כ פגם ביה"ה של שם הוי"ה. 'בפקדון' שכל זה נעשה פגם בנשמתו, שהוא אצלו רק בפקדון, וא"כ צריך האדם לראות לתקן מעשיו, כדי שיוכל להחזירו בשלימתו כפי מה שקיבלו.

ומפרט התורה מה הוא צריך לתקן 'או בתשומת יד' שהוא מעשה, היינו שצריך לתקן מעשיו ע"י שיעשה מצוות מעשיות, ולתקן עי"ז ו"ה שהוא בחינת מעשה.

וגם 'ושלם אתו בראשו וחמשתיו יסף עליו' היינו חמישתו הוא בחינת ה' אחרונה של שם הוי"ה, שיתקן כל הפגמים שעשה בשכינה שע"י מגרע מקומת השכינה כמבואר לעיל, וזה צריך לתקנה עד שיהיה 'ושלם אתו בראשו' שיעשה שלמה בכל קומתה עם המוחין בשלימות. וע"י שיהיה השכינה בשלימות בלי שום פגם יהיה הגאולה שלימה כב"א.

(רעוא דרעוין תש"ע לפ"ק)

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מקרב להויה וגו' (א)
ב.

אפשר לפרש ולרמוז, כי המפרשים הקשו למה כתוב תואר 'אדם', כי הרי יש לאיש הרבה תארים. ורש"י הקדוש מפרש, מה אדם הראשון לא הקריב מן הגול שהכל היה שלו, אף אתם לא תקריבו מן הגול (ויק"ר ב ז). אבל הנראה לי לומר כס"ד שאיתא כאן במדרש הה"ד שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד. לכאורה קשה מה השייכות כאן לקריאת שמע. אלא כי לכאורה קשה, אם אחד חוטא למה צריכים להביא קרבן על חטאתו, מי שחטא צריך לחייב לו את נפשו, ואפשר לפרש כי איתא בספרים הקדושים על הפסוק בפרשת אחרי (ש ז) 'וכל אדם לא יהיה באהל מועד בכאן לכפר בקדש עד צאתו' שפירושו שאפילו הכהן הגדול בעת שעשה העבודה ביום הקדוש, היה אסור להיות בתואר אדם, רק היה צריך להיות בהתפשטות הגשמיות מסירות הנפש. וזה אפשר לפרש כאן ג"כ הקריאת שמע היא מסירות נפש שצריך אדם בעת קבלת עול מלכות שמים למסור את נפשו עבור קדושת הבורא עולם, וזה שפיר קאמר הה"ד שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד שזה מסירות נפש אמונה בהבורא עולם. וזה 'אדם כי יקריב' 'מכם' קרבן לה' שצריך אדם בעצמו בעת שמביא קרבן לה', צריך להקריב את עצמו שלא להיות בתור 'אדם', רק בהתפשטות הגשמיות שזה מסירות נפש על חטאו אשר עשה, וזה 'קרבן להויה' בשלימות וזה 'ריח ניחוח להויה'.

(מעשה שלום מרבינו שלום מקאמרנא)

אדם כי יקריב מקרב להויה מן התקנה מן התקנה ומן העצאן תקריבו את קרבנותם (א ב).

צריך הבנה המקודם אמר לשון יחיד 'אדם כי יקריב', ואח"כ אמר 'תקריבו את קרבנותם' בלשון רבים. ויש לומר עפ"ד חכמו"ל (סנהדרין לג.) כל בי עשרה שכניתא שריא. היינו דהמתפלל בעשרה יש בזה השראת השכינה, וזה אמרו חכמו"ל (ברכות כו:) תפלות כנגד תמידין תקנו, תפלת שחרית כנגד תמיד של שחר, תפלת המנחה כנגד תמיד של ערב, תפלת ערבית כנגד אברים ופדרים המתעכלין על גבי המזבח. וזהו 'אדם כי יקריב מכם קרבן' היינו כאשר האדם מתפלל תפלה שהיא במקום 'קרבן', יראה שתהיה בבחינת 'להויה' היינו שיהיה השראת השכינה ע"י תפלתו, וזהו ע"י שיתפלל בעשרה, וכל בי עשרה שכניתא שריא, וזה שמסיים 'תקריבו את קרבנותם' בלשון רבים, היינו שיתפלל בעשרה.

(פרי חיים מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

וסמן ידו על ראש העולה ונגעה לו לכפר עליו (א ד).

רצה לומר כשעולה לבר ישראל על מחשבתו לעשות איזה מצוה, או מדה טובה, חכפ ומיד צריך הוא שיבוא לידי מעשה. וזהו 'וסמן ידו על ראש העולה' כנודע שהעולה על המחשבה נאמר. ואז כשתעשה כן 'ונגעה' להקב"ה מחשבותיך ועשיתך עד שכפר הקב"ה 'עליו' על בר ישראל הזה.

(בן בית מרבינו אלעזר צבי מקאמרנא)

וכי תקרב קרבן מנחה מאפה תנור סלת חלות מצות בלולת בשמן וקקו מצות משהים בשמן (ב ד).

וסוד 'סלת חלות' שהוא על שם ברורי צלם היה בחינת חכמה. ותדעו, שאין בחינת חיה ניקנה לאדם אלא למו שאוכל כל ימיו על טהרות הקדוש, ואף דברי חולין שלו מוקדשים לשמים, וכן באכילת ותענוגי שבת קודש לשם שבת קודש, וכן באכילת כהנים קדשי מזבח לשם קדושת הקדוש, וכל יותר שאדם מקיים בכל דרכיך דעה"ו (משלי ג ז), קדש עצמך במותר לך (יבמות ב.), נקנה לו פנימיות חכמה צורת אדם בקומה זקופה כ"ח מ"ה, עיקר אדם בסדר דרכי הילוך עולמות דומם צומח חי מדבר שנגלה. ודרך זה דרכו בו הקדושים אשר בארץ המה מרן אלקי הבעש"ט ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, ובוה הדרך הנורא להפשיט עצמו מכל תענוגי עולם הזה הנמאסין וממדות רעות דנחש, ולקשר הכל כבורא אמיתי לעבודתו, וזכה לבחינת חיה, כל אחד לפי שורשו בעולם עליון באצילות בריאה יצירה עשיה, ולפי גודל קדושתו וטהרתו וחסידיה ופרישתו, לדבק באלהיו ולהחזיר הכל לקדושה. וזהו סוד 'סלת חלות' מלא בוא"ו, שבחינת 'חלות' קדושתו על הנהגות דברי חול שלו יהיה בקדושה וטהרה ויחודים קשורים בחינת וא"ו המקשר והמחבר, 'סלת' מנוקה מכל סיג תאות הנחש, ובוה נתברר לו צלם חיה, 'מצות' בשמירה יתירה מחמץ צלם יצר הרע תאות נחש.

(אוצר החיים מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

ואם נפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצות הויה אשר לא תעשינה ולא ידע ואשם ונשא עונו (ה יז).

רבי עקיבא אומר, האוכל חלב מביא חטאת בסלע. ספק אכל ספק לא אכל מביא אשם תלוי בשתי סלעים. אם כך ענש הכתוב למו שבא לידו ספק עבירה, על אחת כמה וכמה שישלם שכר לעושה מצוה.

תורת כהנים וקרא פרשתא י"ב ה

רבי עקיבא סבר, כי באמת חמור מי שאינו יודע אם חטא ממי שיודע, כי מי שיודע נותן דעתו על דבר שעשה ושב בתשובה שלימה, ואמר לא לחנם בא לידי דבר עבירה זו, אפילו אם הייתי שוגג. לא לחנם הוא, אלא מחמת פחיתות נפשי שאיני ירא וחרד על דבר ה' בוהירות ובשמירות אלף שערי היתר שלא יגע באיסור, כי השוגג לא יבוא אלא למו שהולך אחר יצרו במותר לו ואמר לא פעלתי און (משלי ל ב), נודמן לו שוגג זה שידע פחיתות נפשו, כי באמת רגלי חסידיו ישמור (שם ב ח), מי שאין בו כח הרע ושורשו המר שעקרו מלבו אפילו בדבר המותר, לא יודמן לו השוגג. ולמי שנודמן שוגג, ידע שעדיין שורש הרע וכח הרע נטוע בקרבו בתוקפו, ולא כבשו במותר לו, ונודמן לו זה שיעשה תשובה ויעקר הרע מלבו ויטהר ויתקדש.

ולכן באמת מי שחטא בשוגג, ויודע שחטא ונותן דעתו לידע שחטא בודאי ולא על חנם נודמן לו זה, לא ענשו הכתוב כל כך אלא מביא חטאת בת דנקא. אבל מי שנודמן לו חטא על ספק ואינו יודע אם חטא, זה בא לו מחמת שאינו נותן לבו על דרכיו ועושה כמה דברים האסורים לעשות, ואפשר הם חטאים גדולים כגון לשון הרע ורכילות וכיוצא, כמבואר ברמב"ם בדרכי התשובה ובשאר ספרים, שיש חטאים שהם חטאים גדולים וחמורים, ובני אדם אינם נותנים לב להבין כלל אם חטאו אם לא. ואם יש כזה שעשה כמה דברים חמורים וסובר בנפשו שהוא צדיק, והוא שומה אינו מרגיש לפלס נתיב דרכו, ולשקול בפלס דרכיו ולבדוק במעשיו, לזה יודמן לו חטא חמור בלא הודע כדי שיתן דעתו על דרכיו, כי בודאי יש תחת ידו כמה עונות חמורות והוא אינו יודע ומרגיש בהם כלל, ולכן החמירה התורה למו שבא לידו ספק עבירה, כי זה לא יודמן אלא למו שעושה כמה דברים חמורים בלי שם על לב. והוא חמור ממי שבא לידו שוגג והוא ידע ואשם. וזהו מרומנו בתורה ונשא עונו והבן.

ולכן החמירה התורה עליו כדי שידע, כי מי שחוטא ויודע שחטא נתכפר לו בדבר קל. אבל מי שאין מפלס דרכיו וסובר שלא חטא, תשובתו קשה הרבה מאוד, ויתן דעתו שבודאי יש תחת ידו דברים שהם חטאים גדולים והוא סובר שאין בהם חטא, אע"פ שבודאי אין בכח אנושי לידע כל חטאותיו המרובים, אשר לזה היה החסיד בבא בן בוטא מקריב בכל יום אשם תלוי, אעפ"כ יבדוק עד מקום שידו ויד שכלו מגעת, כידוע לעובדי השם באמת. ומזה דן ר"ע אם כך ענש הכתוב על ספק עבירה שלא על חנם נודמן לידו. על אחת כמה וכמה שישלם שכר לעושה מצוה, שכר מצוה מצוה, שיודמן לידו מצות מאירות ובהירות כאור זרוע לצדיק, ודי למבין ומשכיל בדעתו.

(עשירית האיפה מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

עטרת זקנים

לרגל יומא דהילולא מהגאון הצדיק רבי ישראל יצחק הלוי רייזמאן זצוק"ל

ראב"ד בעיה"ק ירושלים תובב"א

תולדותיו

דבר יום ביומו למעלה מארבעים שנה עד יום מותו ממש לא נס ליחו ולא כהנה עינו, ורבים ממורי ההוראה בירושלים הם מגדולי תלמידיו שהוסמכו על ידו וקבלו ממנו דרכי ההוראה המסורה מדור דור.

היה מסתופף בצל האדמו"ר הרא"ש מבארניאוו זצ"ל, ולאחר הסתלקותו הסתופף בצל האדמו"ר הרדצ"ש מלעוב זצ"ל, והיה תלמיד חבר של אדמו"ר רבי אהרן ראטה זצ"ל בעל השומרי אמונים, ובמיוחד היה תלמיד ותיק בחכמת הנסתר אצל זקן המקובלים הגאון רבי חיים שאול דוויק זצ"ל, ומחצות לילה ועד אור הבוקר עסקו והעמיקו יחד בתורת הח"ן.

חותנו של כ"ק אדמו"ר הרה"ק רבינו שלום מקאמרנא זיע"א.

הלך דברי תורה מרבינו אשר כתב בכת"ק מספרו שעומד לצאת לאור ע"י מוסדות קאמרנא בעזה"י.

בדין מורא חכמים

על ידי עצמן שנאמר ואספת דגנך וכו'. אמר אב"י הרבה עשו כרבי ישמעאל ועלתה בידן, כרבי שמעון בן יוחאי ולא עלתה בידם וכו'. וצריך לומר דלרשב"י הלאו דלא ימוש ספר התורה במקומה עומדת, רק מ"מ בזמן שלא זכו ישראל נדחית הלאו מפני ה'ואספת דגנך, וגם רשב"י מודה שמותר להתנהג במדת דרך ארץ, ולכן רבים שעשו כדבריו ולא עלתה להם, מפני שלא היו ראויים וזכאים, והיה להם להתנהג במדת דרך ארץ, אלא שלא הותר הלאו לגבי ה'ואספת' אלא רק הודחה, ואילו רבי ישמעאל סבר דה'ואספת דגנך' שכתוב בו הנהג בהם מדת דרך ארץ, מתיר ליה להלאו דלא ימוש'.

והנה מצאנו חילוק בין הותרה להודחה, לגבי אי קיים האיסור בשעת הדחיה או לא. דהנה יש מחלוקת בין הרמב"ם להראב"ד בדין כלאים בציצית, ובדין כלאים בבגדי כהונה, דהרמב"ם בשני הדינים לא מתיר ללבשם אלא במקום מצוה, אבל שלא במקום מצוה, אסור. דהכי כתב גבי ציצית (פ"ג ה"ז) וז"ל: כסות של פשתן אין ממילין בה תכלת, אלא עושין הלכן בלבד של חוטי פשתן, לא מפני שהציצית נדחית מפני השעמנו, אלא גזירה מדבריהם שמוא יתכסה בלילה שאינה זמן חיוב ציצית, ונמצא עובר על ל"ת בזמן שאין מ"ע כו' ע"כ. אלמא דכלאים בציצית לא אישתרי אלא במקום מצוה. וכן גבי בגדי כהונה כתב (כפ"ח מכלי המקדש הי"א) וז"ל: בגדי כהונה מותר ליהנות מהם לפיכך לובשם, חוץ מן האבנט מפני שהוא שעמנו, אסור לכהן הדיוט ללבשו אלא בשעת עבודה. הרי להדיא דשלא בשעת עבודה אסור, זהו דעת הרמב"ם ז"ל. והראב"ד ז"ל השיג עליו, וכתב א"א, לא מחזור מהגמ' הכי, אלא כל היום מותר במקדש. הרי דבכלאים בבגדי כהונה מתיר אף שלא בשעת מצוה. ומ"מ חזינו ליה בכלאים בציצית

להקשות, מכח הספרא פרשת קדושים (ו יד) על הפסוק (ויקרא יט לב) 'מפני שיבה תקום והדרת פני זקן' (וכן מביאו רש"י בפירוש החומש), איזהו הידור לא יושב במקומו, ולא סותר את דבריו כו'. והיינו מורא, כדאיתא בקידושין (לא:): ת"ר, איזהו מורא, ואיזהו כיבוד, מורא לא עומד במקומו, ולא יושב במקומו, ולא סותר את דבריו וכו' [ותירצו, דהכא ברבו מובהק כדתנן (אבות פ"ד מ"ב) מורא רבך כמורא שמים, או ברב מופלג דהוה כעין רבו. ועל כרחק צריך לומר, דמאי דאמרי באופן השני דהיינו ברב מופלג, אין כונתם לגדול הדור, דהא מפשטות לשון ר"ע לרבות תלמידי חכמים אין משמע שידבר רק מרבו או גדול הדור, דלשון ת"ח במשמע כל ת"ח, וזה הביאם לתירוץ השני. וכן משמע להדיא מדברי תרומת הדשן סימן קל"ח ע"ש, שהבין דברי התוספות בת"ח מופלג שאינו גדול הדור. ואם כן צריך להבין מהו הגדר של ת"ח מופלג, והא יש אלפי מדרגות בתלמידי חכמים. ונראה לנו לומר דרב מופלג היינו מי שתורתו אומנתו, ורב שאינו מופלג היינו מי שמקיים הנהג בהם מדת דרך ארץ (ברכות לה:), שהוא גם כן ת"ח גדול אלא שעוסק גם בדרך ארץ.

והנה הת"ח הנהוג גם במדת דרך ארץ, הרי עיקר הלאו דלא ימוש ספר התורה הזה מפקד' (יהושע א ה) כדאיתא במסכת ברכות שם, וחזינו שם דאיתא פלוגתא גבי הלאו הזה, דתני שם, ת"ר 'ואספת דגנך' מה תלמוד לומר, לפי שנאמר 'לא ימוש ספר התורה הזה מפקד' יכול דברים ככתבן, תלמוד לומר 'ואספת דגנך' הנהג בהם מדת דרך ארץ דברי רבי ישמעאל, רבי שמעון בן יוחאי אומר, אפשר אדם חורש וכו', תורה מה תהא עליה, אלא בזמן שישאל עושין רצונו של מקום, מלאכתך נעשית על ידי אחרים שנאמר 'ועמדו זרים ורעו צאנכם' וגו', ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתך נעשית

הרמב"ם תמה בספר המצות בשרש השני, על הבה"ג שמנה מצות מורא תלמידי חכמים בין תרי"ג המצות. וכתב עליו וז"ל: ואשר הביאו לזה, לפי מה שיראה לי מאמר רבי עקיבא (פסחים כב:), את ה' אלוהיך תירא לרבות ת"ח. וחשב שכל מה שיגיע ברבוי הוא מן הכלל הנוכח, ואם היה הענין כמו שחשבו, למה לא מנו כבוד בעל האם, ואשת האב, מצוה בפני עצמה מחוברת אל כבוד אב ואם, וכן כבוד אחיו הגדול, כי אלו האישים למדנו שאנו חייבין לכבדם כרבו וכו' עכ"ל.

נמצא שהמקור למצות מורא חכמים כפי מה שכתב הרמב"ם, הוא מהגמרא (הנ"ל) שמביא את הברייתא, שמעון העמסוני היה דורש כל אתים שבתורה, כיון שהגיע ל'את ה' אלהיך תירא' (דברים ו יג) פירש, עד שבא רבי עקיבא ודרש 'את ה' אלוהיך תירא' לרבות ת"ח. ובפשטות מה שפירש שמעון העמסוני מלדרוש כשהגיע ל'את ה' אלוהיך תירא', הוא כמו שמפרש רש"י בר"ה 'את לא דריש' וז"ל: אמר מה ארבה לירא עמו, פירש מכולן, וחזר בו מכל ריבויין שדרש, דמדהא לאו לרבויהי אתא, כולוהו נמי לאו לרבויהי אתו עכ"ל. ועיי"ש במהרש"א שהעיר לפי"ז למה לא פירש כשרש את ה'את' שב'ואהבת את' ה' אלוהיך' שהוא קודם לו במקרא, ועיי"ש מה שתיירץ בשם מהר"ש מפראג. ודו"ק ועיין בשיטה מקובצת כ"ק (מא:): מה שתיירץ בזה.

וכדי ליישב את הבה"ג, וכן את קושיית המהרש"א, יש לנו להבין קודם את שורש המחלוקת בין שמעון העמסוני ור"ע במאי קא מיפלגי. ונראה להסביר מחלוקתם בזה, דהנה התוספות (בב"ק מא:): ד"ה 'לרבות' הקשו לר"ע דדריש מורא חכמים מאת ה' אלוהיך תירא, וז"ל: ואם תאמר 'מפני שיבה תקום' למה לי תיפוק ליה מהכא [וצריך לומר דכונתם

דלא סבר כן, דכתב אהא דכתב הרמב"ם (פ"ג מציצת ה"ט) נשים ועבדים שרצו להתעטף בציצית מתעטפים בלא ברכה, כתב הראב"ד דוקא בציצית שאין בהם כלאים. [ואין לדקדק מכאן בהרמב"ם סתירה לדבריו בהלכה ז', ממה שלא כתב כאן דוקא שאין בהם כלאים, דכבר כתב הכ"מ דמרוכב פשיטות לא כתבון] הרי להדיא, דלא מתיר שלא במקום מצוה. ויש להבין החילוק בין כלאים בציצית לכלאים בבגדי כהונה.

והנה כתב העמק יהושע (סימן א). החילוק, עפ"י מה דאיתא בזבחים (לכ): דמקשה שם בגמ' למ"ד ביאה במקצת שמה ביאה, ממצורע שחל שמיני שלו בערב פסח, וראה קרי בו כיום וטבל, אמרו חכמים אעפ"י שאין טבול יום אחר נכנס, זה נכנס, מוטב יבא עשה כו'. ואי אמרת ביאה במקצת שמה ביאה, היכי מעייל ידיו לבהונות. ומשני, שאני מצורע הואיל והותר לצרעתו הותר לקריו. ומוכיח שם רב יוסף דרובן טמאי מתים ונעשו זבים, דג"כ נאמר הואיל והותרו לטומאתן הותרו לזיבן, וקדחי התם דאכתי לא דמי, מצורע הותרה הואיל ואשתי אשתרי, טומאה הודחה, להא אידחאי, להא לא אידחאי. וכתב העמק יהושע וז"ל: ויש להבין, דאמאי הוי הא דמצורע התיירא, והא דטומאה דחוייה. אלא ודאי דמצורע כיון שאי אפשר שתתקיים המצוה אלא בעקירת הלאו מיקרי התיירא, אבל הא דטומאת מת אפשר לקרבן פסח שיוקרב בטהרה, רק אם אירע טומאה אמרינן דדוחה את הטומאה, ע"כ הוא רק בתורת דחוי ולא בתורת היתר עכ"ל.

ולפי"ז הוא רוצה להסביר החילוק בין בגדי כהונה לציצית, וכן להסביר מחלוקת הרמב"ם והראב"ד, דכלאים בציצית שפיר מתקיים אף שלא באיסור כלאים, כגון במלית צמר [ואף

דבבגד פשתים לא מתקיים, וא"כ היה אפשר לפי"ז לומר דהותרה עיי"ש שהאריך בזה] לכן לא הוי רק הודחה, וכיון דהותרה אמרינן דיש בו קצת איסור, ולכן במקום מצוה מותר, שלא במקום מצוה אסור, מה שאין כן בכלאים בבגדי כהונה דאי אפשר בענין אחר רק ע"י כלאים הוי הותרה, ואף שלא במקום מצוה מותר עיי"ש, וכל זה להראב"ד דפוסק דביאה במקצת שמה ביאה, וצריך לחילוק הגמרא בין הודחה להותרה, ובהכרח שהחילוק בין אפשר להתקיים בענין אחר לאי אפשר. אבל הרמב"ם הרי מצאנו דפוסק בפ"ג מביאת מקדש ה"ח, דלא אמרינן ביאה במקצת שמה ביאה, ולא צריך לתירוצו דגמרא דהואיל, ולא לחילוק בין

הותרה לדחוייה, אלא כסברת המקשה דתמיד הוה הודחה, ולכן אין אופן של הותרה, וגם בכלאים בציצית ובכלאים בבגדי כהונה בעידן מצוה הן, שלא בשעת מצוה לא, עכת"ד שם. ומתוספות מנחות (מא). משמע כהראב"ד, דהיכי דמצותו בכך הוה הותרה, ואין שום איסור עיי"ש. ומדי דברי בזה ניישב בזה עוד דברי רמב"ם מוקשים, דהרמב"ם כתב בפ"ג מביאת מקדש ה"ח וז"ל: ואין הציץ מרצה, אלא בזמן שהוא על מצחו, שנאמר 'והיה על מצחו תמיד לרצון' וכו'. וכתב בכסף משנה וז"ל: כתב הר"י קורקוס ז"ל, דאיכא למידק דבגמ' יומא (ז): אקשו לרבי יהודה. [דס"ל הכי דציץ מרצה רק על מצחו, וקאמר ליה רבי שמעון, כהן גדול ביוה"כ יוכיח, שאינו על מצחו ומרצה, ומפרש שם התוס' הקושיא, למה אין מביאין קרבן אחר בטהרה] ושני, דקסבר טומאה הותרה בציבור. ומאחר שפסק רבינו בסוף הפרק שטומאה דחוייה היא בציבור, הוה תרתי דסתרי. ותירץ שסובר רבינו שאותה קושיא אינה מוכחרת לומר כן, ותירץ לו כן לרווחא דמלתא ע"כ.

אבל לפי היסוד דלעיל יש ליישב היטב, דהנה איסור טומאה דחוייה הוא, למה דאינו מצותו בכך דרוב פעמים אינו נטמא הקרבן ועושיין בטהרה, רק מקרה הוא שאירע בטומאה. ולכן איסור טומאה דחוייה ואיכא קצת איסור, משא"כ איסור מלאכה ביוה"כ בקרבן של יוה"כ הוה מצותו בכך, דאי אפשר בענין אחר דקרבתו של יוה"כ באים תמיד בעקירת הלאו של איסור מלאכה ביוה"כ, וכיון שכן איסור מלאכה ביוה"כ לגבי קרבן יוה"כ הוה הותרה היתר גמור לשיטת התוס' והראב"ד דלעיל, לכן הוה שפיר קושית רבי שמעון שמקשה כה"ג ביוה"כ יוכיח, למה אין מביאין קרבן אחר לעשותו בטהרה, לרבי יהודה דס"ל דאינו על מצחו אינו מרצה, על

איסור טומאה דטומאה דחוייה, יש קצת איסור משום דלא הוה מצותו בכך, ומקשה שפיר יביא קרבן אחר שיהא בטהרה, ואי משום איסור מלאכה ביוה"כ אין לחוש דמצותו בכך והותרה ואין שום קצת איסור. כ"ו לשיטתם, אבל הרמב"ם לשיטתו שסובר דאפילו היכי דמצותו בכך הוה דחוייה ויש קצת איסור. לא קשה קושית רבי שמעון כה"ג ביוה"כ יוכיח ולמה אין מביא קרבן אחר לעשות בטהרה, דמאי אולמיה לדחות איסור מלאכה ביוה"כ בקרבן השני מהאיסור טומאה בקרבן הראשון שכבר נשחט, ולכן לא חש הרמב"ם להאי קושית הגמ'.

נמצאנו למדים מכל זה שיש נפקא מינה בין דחוייה להותרה לגבי קיומו של האיסור, ולפי"ז נחזור לענינו דכבר נתבאר דיש פלוגתא בין תנאים אי הלאו דלא ימוש, הותרה לגבי הקרא ד'ואספת', או רק הודחה. וכבר נתבאר גם החילוק בין ת"ח מופלג לאינו מופלג, דהיינו מי שתורתו אומנתו או לא. ומעתה נבין את מחלוקת בין שמעון העמסוני ורבי עקיבא, ויתורצו כל הקושיות, דשמעון העמסוני ורבי עקיבא חולקים בפלוגתת רשב"י ור"י. דשמעון העמסוני סובר כרבי ישמעאל, דהנהג בהם מדת דרך ארץ, והוה הותרה לאו ד'לא ימוש', וא"כ יכולים שניהם בין מופלג בין אינו מופלג ללמוד מקרא ד'והדרת', דאין חילוק ביניהם ואייתר ליה ריבוי דאת, ולכן כשהגיע ל'את ה' אלהיך תירא' פירש, דלא ידע מאי לדרוש ביה דכבר ידע הכל מ'והדרת'. אבל ר"ע סובר כרשב"י דלאו ד'לא ימוש' דחוייה אצל 'ואספת' ויש קצת איסור בזה, ולכן מי שנוהג מדת דרך ארץ הוא קיל ממי שתורתו אומנתו, ואינו נוהג כלל במדת דרך ארץ. ולפי"ז אי הוה כתיב 'והדרת' לחודיה הייתי אומר דזה למי שתורתו אומנתו, לכן דרש ר"ע 'את ה' אלהיך תירא' לרבות ת"ח, כדי שיהא קרא מופנה לרבות אף מי שאין תורתו אומנתו.

וכן מתורץ קושית מוהרש"א, למה לא פירש שמעון העמסוני כשהגיע לואהבת את ה"א. משום דלאהבת ת"ח ליכא קרא אחרת לרבות אהבת ת"ח, אבל כשהגיע למורא חכמים פירש, משום דמורא כבר למד מ'והדרת' לכל ת"ח אפילו אינו מופלג. ומבואר גם שיטת כה"ג דסובר כשמעון העמסוני, שלומד ממקרא מפורש מורא חכמים מקרא ד'והדרת', ולכן מונה אותו במנין תרי"ג. אבל הרמב"ם לשיטתו דתמיד הוה רק דחוייה ואין הותרה, א"כ גם כאן כר"ע ס"ל ואין לו לרבות אלא ע"י הריבוי ד'את' ולכן מקשה שפיר. ודוק.

הגנו מתכבדים להזמין את כל קהל הקודש, מתפללי ולומדי בית מדרשינו, וחכמי ורבני הכולל לרגל יומא דהילולא דרבנו הגאון הצדיק

רבי ישראל יצחק הלוי רייזמאן זצוק"ל

ראב"ד בעיה"ק ירושלים תובב"א

הותנו של כ"ק אדמו"ר הרח"ק רבינו שלום מקאמרנא זי"ע א זכותו יגן עלינו אמן

בשילוב מעמד

חלוקת תעודות

לאברכי הכולל 'קול יעקב' קאמרנא

שעמדו בכור המבחן על הלכות תעודות

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

יערוך את שולחנו הסהור סעודת מלוח מלכה

במוצאי שבת פרשת ויקרא ז' אדר ב'

בשעה 8:30 בערב

בהיכל בית מדרשינו

זכות רבינו הקדוש ימליץ טוב בעידנו אכ"ר

הגבאים